

Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu

45-052 Opole
ul. Oleska 19a
NIP 754-11-36-950
REGON 530617411

tel: 77 453 86 36
77 443 18 70
tel/fax: 77 453 73 68
e-mail: rio@rio.opole.pl www.rio.opole.pl

Opole, 17 grudnia 2020 r.

NA.III-0221-23/2020

Pani

Anna Radlak

Dyrektor Miejskiego Centrum

Świadczeń w Opolu

Działając na podstawie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2137) w odpowiedzi na wniosek o udzielenie wyjaśnienia w zakresie pytań:

1. czy przedawnione należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, wychowawczych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego mogą być potrącone z bieżąco wypłacanymi świadczeniami,
2. czy przedawnione należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, wychowawczych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego nadal podlegają ewidencji w księgach rachunkowych,

uprzejmie wyjaśniam i informuję, co następuje:

Stosownie do treści art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.; dalej: u.ś.r.) osoba, która pobrała nienależnie świadczenie rodzinne, jest obowiązana do ich zwrotu. Należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń stała się ostateczna (art. 30 ust. 3 u.ś.r.). Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) odroczenie terminu płatności należności,
- 2) rozłożenie spłaty należności na raty,

3) zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony, przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo odpowiednio od dnia następującego po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty lub zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony (art. 30 ust. 3 u.ś.r.). Zgodnie z art. 30 ust. 6 u.ś.r. kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń rodzinnych, wypłacanych zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, oraz wypłacanego świadczenia wychowawczego.

Na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.; dalej: u.p.p.w.d.) osoba, która pobrała nienależnie świadczenie wychowawcze, obowiązana jest do jego zwrotu. Należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego stała się ostateczna (art. 25 ust. 4 u.p.p.w.d.). Treść art. 25 ust. 5 u.p.p.w.d. przewiduje przerwanie biegu przedawnienia w analogicznych sytuacjach, jak w przypadku nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych. Zgodnie z art. 25 ust. 7 u.p.p.w.d. kwoty nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanego świadczenia wychowawczego, wypłacanych świadczeń rodzinnych, wypłacanych zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, oraz świadczenia dobry start.

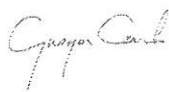
Przepis art. 23 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 808 ze zm.; dalej: u.p.o.u.a.) nakłada obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na osoby, które je pobrały. Należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń stała się ostateczna, a bieg przedawnienia przerywa się analogicznie, jak w przypadku nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych (art. 23 ust. 2 i 3 u.p.o.u.a.). Na podstawie art. 23 ust. 5 u.p.o.u.a. kwoty nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami podlegają potrąceniu z bieżąco wypłacanych świadczeń z funduszu.

Odnosząc się do zagadnienia możliwości potrącenia przedawnionych należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń ze świadczeniami wypłacanymi, wskazać należy, że nienależnie pobrane świadczenia rodzinne, wychowawcze oraz z funduszu alimentacyjnego stanowią niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym w rozumieniu art. 60 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.; dalej: u.f.p.), zawierającego otwarty katalog niepodatkowych należności budżetowych oraz w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.; dalej: o.p.), zgodnie z którym przez niepodatkowe należności budżetowe rozumienie się niebędące podatkami i opłatami należności stanowiące dochód budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikające ze stosunków publicznoprawnych. Stosownie do treści art. 67 ust. 1 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych ustawą, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy ordynacja podatkowa. Ponadto zgodnie z art. 2 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 1 pkt 1 o.p. przepisy tej ustawy stosuje się do podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, do których ustalania lub określania uprawnione są organy podatkowe, w tym wójt, burmistrz, prezydent miasta. Wobec powyższego zastosowanie w drodze analogii znajdzie przepis art. 59 § 1 pkt 9 o.p., zgodnie z którym zobowiązanie podatkowe (odpowiednio niepodatkowe należności budżetów jednostek samorządu terytorialnego) wygasają w całości lub w części wskutek przedawnienia. Tym samym skoro przedawnione należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń, o których mowa w wyjaśnieniu, wygasają, nie mogą one zostać potrącone z bieżąco wypłacanymi świadczeniami.

Odnosząc się do zagadnienia ewidencji w księgach rachunkowych przedawnionych należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, wychowawczych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego wskazać należy, że takich kwot nie należy traktować jako aktywów jednostki, bowiem z definicji określonej w art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.; dalej: u.r.) są nimi kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Przedawnione należności należy więc odpisać z ksiąg rachunkowych. Jeżeli na przedawnione należności wcześniej był dokonany odpis aktualizujący, należy go zmniejszyć, o czym stanowi art. 35b ust. 3 u.r., zgodnie z którym należności umorzone,

przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.

Przedstawiając powyższe należy zaznaczyć, że wyjaśnienia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu nie stanowią wiążącej wykładni prawa.

Signed by /
Podpisano przez:
Grzegorz Czarnocki
Date / Data: 2020-
12-18 10:56

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Opolu,
Grzegorz Czarnocki